

Cyberprzemoc - jak pomóc dziecku?

Cyberprzemoc jest zjawiskiem, którego ofiarą może stać się również Państwa dziecko. Analizując przypadki zaistnienia przemocy wobec dzieci i młodzieży, można stwierdzić, że oprócz bezpośredniej przemocy (fizycznej, słownej, psychicznej) coraz szerszy zasięg ma przemoc wirtualna. Zanim przybliżę Państwu czym jest cyberprzemoc i jak się przed nią bronić, chciałabym aby spróbowali Państwo udzielić odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czym jest cyberprzemoc?
2. Jakie są jej skutki dla stanu emocjonalnego dziecka?
3. Czy wiedzą Państwo czym zajmuje się Państwa dziecko, siedząc przed komputerem?
4. Czy kontrolują Państwo czas, jaki dziecko poświęca korzystaniu z Internetu?
5. Czy rozmawiali Państwo z dzieckiem o tym czy było kiedykolwiek ofiarą cyberprzemocy lub jej świadkiem?
7. W jaki sposób można ochronić dziecko przed cyberprzemocą?
6. Czy wiecie Państwo gdzie zwrócić się o pomoc w sytuacji, kiedy dziecko stanie się ofiarą cyberprzemocy?

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie Państwu zjawiska cyberprzemocy, dzięki czemu odpowiedź na powyższe pytania nie powinna sprawić problemu. Jest ona zachowaniem, w którym sprawca za pośrednictwem Internetu lub telefonu komórkowego, krzywdzi emocjonalnie drugiego człowieka. Do tych zachowań zaliczamy:

- **ośmieszanie, obrażanie, straszenie, nękanie** czy też **poniżanie** poprzez użycie wyżej wymienionych środków komunikacji;
- **podszycanie** się pod kogoś poprzez wpisy na portalach społecznościowych (np. Facebook, NK), blogach lub w wiadomościach e-mail;
- **włamanie** się na konto poczty elektronicznej lub portalu społecznościowego;
- **publikowanie** oraz **rozesyłanie** filmów, zdjęć, albo informacji, które kogoś ośmieszają;
- **tworzenie obrażających kogoś** stron internetowych lub blogów;
- **pisanie obraźliwych komentarzy** na forach, blogach, portalach społecznościowych.

Na podstawie statystyk sporządzonych przez Fundację Dzieci Niczyje, zjawisko cyberprzemocy wśród badanych przez fundację uczniów przyjęło następującą postać:

57% badanych zrobiono zdjęcia, nakręcono filmiki bez ich zgody;

47% z nich stało się ofiarą wyzywania w sieci;

32% to ofiary podszywania się pod ich tożsamość przez innych użytkowników sieci;

21% badanych uczniów było poniżanych i ośmieszanych.

W przypadku gdy młody człowiek staje się ofiarą takich zachowań czuje się głęboko zraniony i osamotniony.

Pojawiają się takie uczucie jak lęk, wstyd, poczucie zagrożenia, czasem złość. Co więcej to co dzieje się w sieci, ma również przełożenie na świat rzeczywisty, w którym żyje Państwa dziecko. Do obraźliwych komentarzy, filmików czy zdjęć mają dostęp koledzy z klasy, szkoły czy innej grupy rówieśniczej. Nieświadomi wyrządzonej krzywdy, często przesyłają oni sobie wzajemnie ośmieszające zdjęcia i filmiki, uważając, że są zabawne. Rodzi to w dziecku poczucie bezsilności i bezradności, które z kolei sprawia, że może ono podejmować działania zagrażające jego życiu i zdrowiu.

W okresie dorastania, to w jaki sposób młody człowiek jest postrzegany przez grupę rówieśniczą, ma dla niego ogromne znaczenie. Opinia rówieśników kształtuje jego poczucie własnej wartości.

W sytuacji gdy młody człowiek staje się ofiarą cyberprzemocy i nie otrzyma pomocy ze strony dorosłych, często nie jest w stanie poradzić sobie z zaistniałą sytuacją, co ma bardzo negatywny wpływ na rozwój jego sfery emocjonalnej. Silne uczucia jakich doświadcza często zaburzają jego spojrzenie na siebie samego i otaczający świat.

W jaki sposób chronić?

Przede wszystkim należy pamiętać, że podstawową formą ochrony, jaką są Państwo w stanie zapewnić dziecku to rozmowa i poświęcony czas. W okresie dorastania młodzieży wydaje się to być może zadaniem bardzo trudnym, niemniej jednak jest bardzo ważne. Jak rozmawiać z nastolatkiem? Jest to pytanie, które zadają sobie zarówno rodzice jak i nauczyciele.

Przede wszystkim należy stworzyć odpowiednie warunki do rozmowy, rozmowy „w przelocie”, podczas oglądania telewizji czy pracy przy komputerze, utwierdzą dziecko w przekonaniu, że to co mają do powiedzenia, nie jest dla rodziców najważniejsze.

Rozmowa z dzieckiem, nie musi oznaczać, że każdego dnia po powrocie do domu odpytujemy je: „Co działo się w szkole?” lub „W szkole wszystko w porządku?” Najczęściej odpowiedzią będzie „Tak, wszystko dobrze”. Warto poświęcić choć jedno popołudnie w tygodniu dla dziecka, wybrać się na spacer, zaplanować coś co lubicie razem robić. Poświęcony czas i szczere zainteresowanie sprawami dziecka daje szansę na budowanie poczucia zaufania do rodzica i zwiększa prawdopodobieństwo otwartej rozmowy o trudnościach.

Ważne jest również, aby traktować poważnie to co mówi dziecko, ośmieszanie i bagatelizowanie jego spraw sprawi, że nie będzie chciał o nich rozmawiać.

W rozmowie z dzieckiem warto skupiać się na jego mocnych stronach, ciągle zauważanie tylko tego co mu nie wychodzi, rodzi postawę buntu i zamyka drogę do szczerzej rozmowy.

Należy mówić dziecku, że jest dla Państwa ważne i zawsze może zwierzyć się ze swoich problemów.

Ucząc dziecko nowych umiejętności, praktycznych czy społecznych, dajmy szansę na popełnianie błędów. Nie krytykujmy od razu zachowania dziecka, dajmy mu lepiej wskazówki w jaki sposób nie powtarzać tych błędów w przyszłości. Pamiętajmy młody człowiek ma prawo nie wiedzieć tego co wie już człowiek dojrzały.

Bardzo ważne w codziennych relacjach z dzieckiem jest okazywanie szacunku i dawanie szansy na uczestnictwo w podejmowaniu decyzji dotyczących rodziny i jego samego.

Drugim ważnym sposobem ochrony dziecka przed cyberprzemocą jest wiedza na temat tego gdzie szukać pomocy. Przede wszystkim należy wiedzieć, że sprawca cyberprzemocy nie pozostaje bezkarny, w przypadku, gdy fakt ten zostanie zgłoszony na policję. Akt cyberprzemocy może być ukarany na podstawie kilku artykułów Kodeksu Karnego. Może być on uznany za groźbę karalną, uporczywe nękanie, zniewagę lub zniesławienie, a więc za czyn zabroniony.

Dodatkowe informacje i wsparcie można uzyskać za pośrednictwem strony internetowej www.helpline.org.pl, jest to strona zajmująca się zjawiskiem cyberprzemocy, organizatorem strony jest Fundacja Dzieci Niczyje, od lat zajmująca się tym problemem. Pomoc dla ofiar cyberprzemocy, można również uzyskać pod numerem 800 100 100, a także drogą mailową: helpline@helpline.org.pl.

Proszę pamiętać, nigdy nie są Państwo sami z problemem. Jako pedagog szkolny zawsze służę pomocą i wsparciem, zarówno dla uczniów naszej szkoły, jak i dla Państwa.